

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

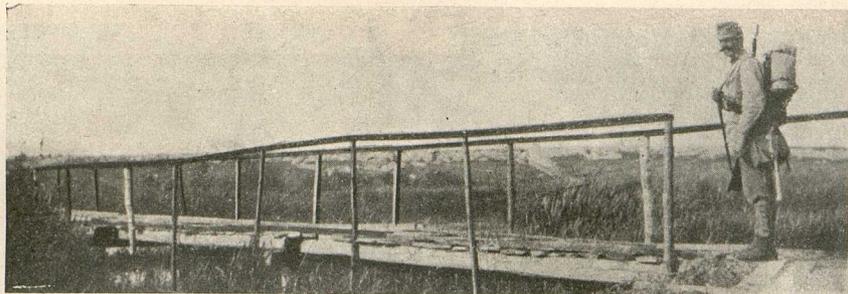
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Auf
Brücken-
wacht.

Híd-
őrségen.

Die Seele des Kämpfers.

Eine psychologische Studie aus der Schlacht.

Den seelischen Zustand des Kämpfers in der Schlacht zu beschreiben, ist eine ausserordentlich interessante, zeitgemässe, aber auch zugleich schwierige Aufgabe, die man nur auf Grund von Selbstbeobachtung lösen kann. Da aber in den Augenblicken einer Schlacht, die zu den grössten und bewegtesten des Lebens gehören, alles das ausschaltet, was eine ruhige Selbstbeobachtung des Menschen möglich macht, so ist die Erörterung dieser Frage sehr schwer, ja teilweise unmöglich gemacht. Sie hat sich also auf Erinnerungen zu berufen. Da ich bisher reichlich an einigen Dutzend mehr oder minder grösseren Schlachten und Angriffen auf verschiedenen Kriegsschauplätzen beteiligt gewesen bin, so habe ich einige Erfahrungen sammeln können.

Es handelt sich zunächst um die seelische Stimmung vor der Schlacht. Am Abend ist durch Befehl ein Sturmangriff für die Morgenstunde des nächsten Tages angeordnet. Das erste ist, dass man sich mit der Tatsache abfindet. Man will und kann es noch immer nicht glauben. Das ist der erste Gedanke, der mit elementarer Wucht die Seele durchzuckt. Es kann gar nicht möglich sein. Es ist das ein allzu naheliegender Gedanke, der sich jedem Menschen beim Eintreten eines grossen Ereignisses, sei es eine Freude, sei es ein schwerer Schicksalsschlag, aufdrängt. Der Mensch muss sich erst mit seiner ganzen Seele den betreffenden Tatsachen fügen. Hat sich die Seele in die Unvermeidlichkeit des Schicksals gefügt, so treten noch manche ernste Lebensfragen an den Krieger heran.

A sabáci temetőig . . .

Az első háborús benyomásaim.

Két év! Ma már beletörődött higgadtsággal nézünk vissza a bizonytalan, kábult első napokra. Beletanultunk a háború mesterségébe, beleszoktunk abba, hogy körülöttünk lángban áll a világ. A háború első hevülete ma már nekünk is történelem.

Hogy is volt az, amikor békében feküdtünk le és háborúra ébredtünk?

Reggel plakátok fogadtak az utcán. A huszonhármas gyalogezred beleesett az első, részleges mozgósításba. A laktanyában már a háború képét láttuk. A padlásról hordták garmadában a szürke ruhákat. A fegyverkovács műhelyében sercegték, szikráztak a kardok, szuronyok.

Az utcákon hangos tüntetések. A levegőben végigvillanyozott ez a szó: háború. Július 30-án már Zomborban . . .

A város lelkes közönsége meleg szeretettel fogadta fiait. Zászlók, fáklyafény szegélyezték útunkat. Az ezernyi közönség elvegyült a fiai, testvérei, férjei közé. A századokat kiegészítették és másnap a katonavonatok a zászlóaljakkal egymásután elindultak . . .

Utunk valóságos diadal-út volt.

Hajnalra fordult az éjszaka és ott álltunk a szerb határon. És égő szerb falvak tüzét néztük. Az ellenség közelében türelmetlen nyugtalanság fogott el. Lestük a híreket. Ujságot nem kaptunk. Automobilisták, Pestről jövők hoztak kósza, rövid híreket. Ma nevetünk azokon a badar meséken, amelyekkel akkor áltattuk egymást. A hírhozók szerint Monacóig minden állam fegyvert fogott mellettünk. A Lovcsen elesett. A szerb